T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2026/23307-S.26.32014

BAŞVURU NO : 2026/15522

KARAR TARİHİ : 09/11/2026

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN : [redacted],TCKN:[redacted]
Adres:[redacted]

BAŞVURUYA KONU İDARE : MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI

BAŞVURUNUN KONUSU : Geçmişe yönelik eksik ödenen toplu sözleşme ikramiyesi farklarının ödenmesi talebi hakkındadır.

BAŞVURU TARİHİ : 24/06/2026

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran özetle, Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğünde [redacted] İşletmeni olarak görev yaptığını ve Bağımsız Eğitim Çalışanları Konfederasyonu üyesi olduğunu, Danıştay 12. Dairesinin Esas No: [redacted] Karar No: [redacted] sayılı kararlarına bağlı olarak ödenmeyen toplu sözleşme ikramiyelerinin tarafına yasal faiziyle birlikte ödenmesi için başvuruda bulunduğunu, söz konusu talebinin reddedildiğini belirterek, eksik alınan aidatların yasal faizi ile birlikte tarafına ödenmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Kurumumuzun 30.06.2026 tarihli ve [redacted] sayılı bilgi ve belge isteme yazısında istinaden Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından 3.07.2026 tarihinde gönderilen E[redacted] sayılı cevabi yazı ve eklerinde özetle;

2.1. Bakanlık Personel Genel Müdürlüğü (İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı)'nün 22.04.2026 tarihli ve E[redacted] sayılı yazısının son paragrafında "...Sonuç olarak, Anayasa'nın 153 üncü maddesi uyarınca Anayasa Mahkemesi tarafından verilen iptal kararlarının kural olarak geriye yürümemesi nedeniyle, iptal edilen düzenlemeye dayanılarak geçmişte tesis edilmiş işlemler bakımından kendiliğinden bir ödeme yükümlülüğü doğmadığı; buna karşılık, Danıştay tarafından verilen kararlarda açıkça ödemeye ilişkin bir hüküm kurulmuş olması hâlinde, Anayasa'nın 138'inci maddesi ile 2577 sayılı Kanunun 28'inci maddesi uyarınca idarenin bu kararı aynen ve gecikmeksizin yerine getirmesinin zorunlu olduğu, ancak söz konusu ödemelerin yalızca davanın tarafı olan kişiler bakımından hüküm ve sonuç doğuracağı, dava açmayan diğer kişilerin bu kararlara dayanarak ödemeden yararlanmasının mümkün bulunmadığı; bu itibarla Danıştay'ın vermiş olduğu iptal kararlarında mali hakların ödenmesine ilişkin hüküm bulunması durumunda davayı açmış olan sendikanın üyelerine mali hakların ödenmesinin hukuka uygun olacağı, öte yandan, Danıştay kararlarında yalnızca iptal hükmü kurulmuş olup ödemeye ilişkin ayrıca bir hükme yer

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
[redacted]/

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr
Kep Adresi: kamudenetciligikurumu@hs01.kep.tr

verilmemiş olması durumunda ise idarenin geçmişe yönelik herhangi bir ödeme yapma zorunluluğunun bulunmadığı...” ibaresinin yer aldığı,

2.2. Başvuranın hâlihazırda Anadolu Eğitim Öğretim ve Bilim Hizmetleri Sendikasına üye olduğu, toplu sözleşme gereği üyelere ikramiye ödemesi yapıldığı dönemde (BEÇ-SEN) Bağımsız Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikasına üye olduğu, (BEÇ-SEN) Bağımsız Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikasınca açılan herhangi bir dava sonucu olmadığından ve Danıştay kararlarında (Danıştay 12. Dairesinin Esas No: / Karar No: / sayılı Karar) yalnızca iptal hükmü kurulması, ödemeye ilişkin ayrıca bir hükme yer verilmemesi nedeniyle herhangi bir ödeme yapma zorunluluğunun bulunmadığı kanaatine varıldığı, yargı yoluna başvurulup geçmişe dönük toplu sözleşme ikramiyesinin ödenmesine ilişkin yargı kararı alınması halinde ödeme yapılabileceği,

Hususları ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 18.10.1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın;

3.1. *“Cumhuriyetin nitelikleri”* başlıklı 2 nci maddesi;

“*Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.”*

3.2. *“Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı”* başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları;

“Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”

3.3. *“Yargı yolu”* başlıklı 125 inci maddesi;

“...İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.”,

3.4. *“Mahkemelerin bağımsızlığı”* başlıklı 138 inci maddesi;

“...Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.”

3.5. “*Anayasa Mahkemesinin kararları”* başlıklı 153 üncü maddesi;

“Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.

Anayasa Mahkemesi bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez. [94]

Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez. [95]

İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğu dolduracak kanun (...)[96] *teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.*

İptal kararları geriye yürümez.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar."

4. 14.06.2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun *"Kurumun görevi"* başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrası;

"Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."

5. 06.01.1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"Kararların sonuçları"* başlıklı 28 inci maddesi;

"Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez."

6. 25.06.2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nun *"Toplu sözleşmenin kapsamı"* başlıklı 28 inci maddesi;

"Toplu sözleşme; kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarını düzenleyen mevcut mevzuat hükümleri dikkate alınarak kamu görevlilerine uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, ek ödeme, toplu sözleşme ikramiyesi, fazla çalışma ücreti, harcırah, ikramiye, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ve diğer mali ve sosyal hakları kapsar.

Toplu sözleşme ikramiyesi hariç olmak üzere toplu sözleşme hükümlerinin uygulanmasında sendika üyesi olan ve sendika üyesi olmayan kamu görevlileri arasında ayrım yapılamaz.

Toplu sözleşme hükümleri, sözleşmenin yapıldığı tarihi takip eden iki mali yıl için geçerlidir…"

7. 27.06.1989 tarihli ve 375 sayılı 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 4 üncü maddesi;

"25/6/2001 tarihli ve 25/6/2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikalarına üye olup, aylık veya ücretinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine her ay aylık veya ücretleri ile birlikte toplu sözleşmeyle belirlenen tutarda toplu sözleşme ikramiyesi ödenir.

(İptal ikinci fıkra: Anayasa Mahkemesinin 18/1/2024 Tarihli ve E: 2023/12, K: 2024/12 Sayılı Kararı ile.)

Bu madde uyarınca yapılan ödemeler, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye payı, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun benzer ödemelerin hesabında dikkate alınmaz…"

8. 25.08.2021 tarihli ve 31579 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme'nin 'Kamu Görevlilerinin Geneline Yönelik Toplu Sözleşme' başlıklı Birinci Bölümünün "*Toplu sözleşme ikramiyesi*" başlıklı 23 üncü maddesi;

"375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 4 üncü maddesinde yer alan "üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine" ibaresi, "kamu görevlisi sendikasının kurulu olduğu hizmet kolundaki sendika üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

olabilecek toplam kamu görevlisi sayısının en az %1'inden fazla sendika üyesi kaydeden sendikalara üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine" şeklinde, "kırkbeş Türk lirası" ibaresi "2119 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarda" şeklinde uygulanır.

Birinci fıkraya göre üye sayılarının tespitinde ödeme tarihi itibarıyla Resmi Gazetede en son yayımlanan 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu Gereğince Kamu Görevlileri Sendikaları ile Konfederasyonların Üye Sayılarına İlişkin İstatistik Hakkında Tebliğ" esas alınır."

Hükümlerini amirdir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ŞERİF YILMAZ'IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

9. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme neticesinde hazırlanan Ret Karar Önerisi, Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur. Ancak Kamu Başdenetçisi tarafından yapılan değerlendirme neticesinde aşağıda yer verilen gerekçelerle Tavsiye Kararı verilmiştir.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

10. Başvuran özetle; Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğünde [redacted] olarak görev yaptığını ve Bağımsız Eğitim Çalışanları Konfederasyonu üyesi olduğunu, Danıştay 12. Dairesinin Esas No: [redacted] Karar No: [redacted] sayılı kararlarına bağlı olarak ödenmeyen toplu sözleşme ikramiyelerinin tarafına yasal faiziyle birlikte ödenmesi için başvuruda bulunduğunu, söz [redacted] talebinin reddedildiğini belirterek, eksik alınan aidatların yasal faizi ile birlikte tarafına ödenmesini talep etmektedir.

11. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından gönderilen cevabi yazıda ise özetle; başvuranın hâlihazırda Anadolu Eğitim Öğretim ve Bilim Hizmetleri Sendikasına üye olduğu, toplu sözleşme gereği üyelere ikramiye ödemesi yapıldığı dönemde (BEÇ-SEN) Bağımsız Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikasına üye olduğu, (BEÇ-SEN) Bağımsız Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikasınca açılan herhangi bir dava sonucu olmadığından ve Danıştay kararlarında (Danıştay 12. Dairesinin Esas No: [redacted] Karar No: [redacted] sayılı Karar) yalnızca iptal hükmü kurulması, ödemeye ilişkin ayrıca bir hükme yer verilmemesi nedeniyle herhangi bir ödeme yapma zorunluluğunun bulunmadığı hususları ifade edilmiştir.

12. Başvuranın iddiaları ve idarenin cevabi yazısı incelendiğinde somut uyuşmazlığın; Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararları sonrasında başvuranın 2023 yılına ilişkin eksik ödenen toplu sözleşme ikramiyesi farklarının, davanın tarafı olmadığı gerekçesiyle ödenmemesi noktasında toplandığı görülmektedir.

13. Anayasa'nın 138 inci maddesinde; yasama ve yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu, bu organlar ve idarenin mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği hüküm altına alınmıştır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28 inci maddesinde ise Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının gereklerine göre idarenin gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu düzenlenmiştir.

14. Somut olayda, 2023 yılı içerisinde yürürlükte bulunan Personel Ödemeleri 2023 Yılı Yeni Yıl İşlemleri Uygulama Kılavuzu'nun "Toplu Sözleşme İkramiyesi" başlığı altında yer alan düzenleme uyarınca, üye sayısı yüzde iki barajının altında kalan sendikalara üye kamu görevlilerine 2119 gösterge rakamı yerine 750 gösterge rakamı üzerinden ödeme yapıldığı, ancak söz konusu uygulamanın dayanağını oluşturan 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek 4'üncü ve Geçici 42'nci maddelerindeki ilgili hükümlerin Anayasa Mahkemesinin 18.01.2024 tarihli kararıyla iptal edildiği, bunun üzerine Danıştay Onikinci Dairesinin E. [redacted] K. [redacted] sayılı kararıyla Kılavuz'da yer alan sınırlayıcı ibarelerin hukuka aykırı bulunarak iptaline karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

15. Bu kapsamda Anadolu Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmetleri Sendikası tarafından açılan ve Danıştay 12. Dairesinin 27.05.2025 tarih ve E:[redacted] K:[redacted] sayılı kararıyla sonuçlanan davada; Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün Personel Ödemeleri 2023 Yılı Uygulama Kılavuzu'nda yer alan %2 sendika barajına ilişkin düzenlemelerin, dayanağını oluşturan 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle hukuki dayanaktan yoksun kaldığı gerekçesiyle iptaline karar verildiği görülmektedir.

16. Diğer taraftan, Tüm Eğitim Çalışanları Sendikası tarafından açılan ve Danıştay 12. Dairesinin 27.05.2025 tarih ve E:[redacted] K:[redacted] sayılı kararıyla sonuçlanan davada ise; yine aynı düzenlemelerin iptaline karar verildiği, ayrıca dava konusu işlem nedeniyle sendika üyelerinin yoksun kaldıkları toplu sözleşme ikramiyesi tutarlarının dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine ilişkin hüküm kurulduğu görülmektedir.

17. Danıştay 12. Dairesinin anılan kararı incelendiğinde; Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünce yayımlanan Personel Ödemeleri 2023 Yılı Uygulama Kılavuzu'nda yer alan %2 sendika barajına ilişkin düzenlemelerin, dayanağını oluşturan kanun hükümlerinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi nedeniyle hukuki dayanaktan yoksun kaldığı gerekçesiyle iptal edildiği, ayrıca sendika üyelerinin yoksun kaldıkları toplu sözleşme ikramiyesi tutarının üyelerinin istemleri hâlinde dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi gerektiğinin değerlendirildiği, bu kapsamda başvuranın 2023 yılı Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında eksik toplu sözleşme ikramiyesi almasına neden olan düzenlemenin hukuka aykırılığının mahkemece hükme bağlandığı, dolayısıyla başvuranın eksik ödendiğini belirttiği toplu sözleşme ikramiyesi farkının, hukuki dayanağını kaybettiği yargı kararıyla ortaya konulan düzenlemeye dayanılarak eksik ödendiği hususunda tereddüt bulunmamaktadır.

18. Anayasa'nın 153 üncü maddesinde, Anayasa mahkemesi iptal kararlarının geriye yürümeyeceği düzenlenmektedir. Bu kural, iptal edilen hüküm yürürlükteyken bu hükme dayanılarak doğmuş ve hukuken tamamlanmış durumlar ile kazanılmış hakların korunmasını amaçlanmakta olup bu kuralın, Anayasa'ya aykırılığı saptanarak iptal edilen bir düzenlemenin görülmekte olan ya da henüz kesin olarak sonuçlanmamış uyuşmazlıklarda uygulanmaya devam edilmesi sonucunu doğurmayacağı kabul edilmektedir.

19. Nitekim Danıştay Onbirinci Dairesinin 17.02.2016 tarihli ve E.2016/223, K.2016/583 sayılı kararında; Anayasa'nın 153 üncü maddesinde yer alan iptal kararlarının geriye yürümeyeceği kuralının, iptal edilen hükümlere göre kazanılmış, doğumu anında hukuka uygun olarak tamamlanmış ve kişiye özgü lehe sonuçlar doğurmuş olması nedeniyle hukuk düzenince korunması gereken haklara yönelik olduğu; Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş bir düzenlemeye ilişkin uyuşmazlıkların, Anayasa'ya aykırılığı saptanmış hükümler esas alınarak çözümlenmesinin Anayasa'nın üstünlüğü ve hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmayacağı belirtilmiştir. Anılan kararda, emeklilik tarihinde yürürlükte bulunan ve otuz yılı aşan hizmet süresi için ikramiye ödenmesini engelleyen hükmün daha sonra Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi üzerine yapılan başvurunun, iptal kararlarının geriye yürümezliği gerekçesiyle reddedilemeyeceği kabul edilerek geçmiş döneme ilişkin ikramiye farkının yasal faiziyle ödenmesine karar veren mahkeme kararı onanmıştır.

20. Danıştay Onikinci Dairesinin 27.05.2025 tarihli ve E.[redacted] K.[redacted] sayılı kararında; dava konusu düzenlemenin dayanağını oluşturan yasa kurallarının Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi üzerine, iptal kararlarının geriye yürümezliği ilkesi ile görülmekte olan davalara etkisinin birlikte değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Kararda, Anayasa'ya aykırılığı saptanan kurallara göre eldeki davaların çözümlenmesinin Anayasa'nın üstünlüğü ve hukuk devleti ilkeleriyle ve Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığıyla bağdaşmayacağı, bu kuralların uygulanması nedeniyle dava açmak zorunda kalan kişilerin iptal kararının hukuki sonuçlarından yararlanmaları gerektiği kabul edilmiştir. Bu doğrultuda, dayanak kanun hükümlerinin iptaliyle hukuki dayanaktan yoksun kalan Kılavuz'un dava konusu hükümlerinin iptaline oybirliğiyle; sendika üyelerinin yoksun kaldıkları parasal hak tutarının ise

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

üyelerin istemleri hâlinde dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davacı Sendikaya ödenmesine oyçokluğuyla karar verilmiştir.

21. Somut olayda da başvuranın 2023 yılına ilişkin toplu sözleşme ikramiyesi farkı talebi hakkında ödemeye engel teşkil eden madde hükümleri Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş, buna dayanılarak hazırlanan Kılavuz ibaresi de Danıştay kararı ile iptal edilmiştir. Bu durumda sendika üyelerinin yoksun kaldığı toplu sözleşme ikramiyesi tutarının ödenmesi gerekmektedir.

22. Düzenleyici işlemin iptaline ilişkin yargı kararları objektif ve genel nitelikte sonuç doğurduğundan, Danıştayın Kılavuz'da yer alan sınırlayıcı düzenlemeyi iptal etmesiyle birlikte başvurana eksik ödeme yapılmasına dayanak oluşturan hüküm hukuk düzeninden kaldırılmış ve aradaki farkın ödenmesinin önündeki hukuki engel de ortadan kalktığından, hukuka aykırılığı yargı kararıyla belirlenen düzenleyici işlemin uygulanması nedeniyle doğan parasal kaybın giderilmesi gerektiği kuşkusuzdur. Bu durum iptal kararının doğal sonucunun yerine getirilmesinden ibarettir. İptal kararının bu sonucu doğurabilmesi için hüküm fıkrasında ayrıca her bir kamu görevlisi yönünden ödeme yapılmasına karar verilmesinin zorunlu olmadığı değerlendirilmektedir.

23. Zira yargı kararındaki ödeme hükmü, mali hakkı kuran veya doğuran nitelikte olmayıp, iptal edilen düzenleme nedeniyle yoksun kalınan ve esasen ilgili mevzuattan kaynaklanan hakkın ilgilisine verilmesini sağlamaktadır. Başvuranın toplu sözleşme gereği üyelere ikramiye ödemesi yapıldığı dönemde (BEÇ-SEN) Bağımsız Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikasına üye olması, (BEÇ-SEN) Bağımsız Eğitim, Öğretim ve Bilim Hizmet Kolu Kamu Görevlileri Sendikasınca açılan herhangi bir dava sonucu olmaması da başvuranın maddi hakkının bulunmadığı anlamına gelmemektedir.

24. Aynı düzenleyici işlem nedeniyle aynı dönemde ve aynı hukuki durumda bulunan kamu görevlilerinden bir kısmına, sendikalarının dava dilekçesinde parasal talepte bulunmuş olması sebebiyle ödeme yapılırken diğerlerine yalnızca sendikalarının açtıkları davalarda mali hak talebinde bulunmaması veya dava açmamış olması nedeniyle ödeme yapılmaması hakkaniyet ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Dolayısıyla başvuranın talebinin yalnızca açılan davanın tarafı olmadığı gerekçesiyle ödenmemesinin anılan yargı kararlarında ortaya konulan hukuki değerlendirmeler karşısında yerinde olmadığı görülmektedir.

25. Kurumumuzca yapılan inceleme ve değerlendirme neticesinde; Danıştayın E.[redacted] K.[redacted] sayılı kararındaki ödeme hükmünün yalnızca o davanın tarafları bakımından doğrudan icra edilebilir olması, Kılavuz hükmünün iptalinin genel ve objektif sonuçlarının aynı durumda bulunan başvurana uygulanmasına engel teşkil etmediği değerlendirilmektedir. Başvuranın talebinin o dönemde üyesi olduğu sendika tarafından açılan herhangi bir dava sonucu olmadığından ve Danıştay kararlarında (Danıştay 12. Dairesinin Esas No:[redacted] Karar No:[redacted] sayılı Karar) yalnızca iptal hükmü kurulması, ödemeye ilişkin ayrıca bir hükme yer verilmemesi nedeniyle herhangi bir ödeme yapma zorunluluğunun [redacted] gerekçesiyle reddedilmesinin hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı değerlendirildiğinden, başvuranın 2023 yılı Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarına ilişkin eksik ödenen toplu sözleşme ikramiyesi farklarının yasal faiziyle birlikte ödenmesi yönünde tavsiyede bulunulması gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

26. İyi yönetim ilkelerine, 28.03.2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin idare tarafından usulüne uygun olarak gönderilmediği, Kurumumuza hitaben bir üst yazıya yer verilmeden sadece disiplin soruşturması ve eklerinin gönderildiği, ayrıca idari işleme karşı hangi sürede hangi mercie başvurabileceğinin başvurana gösterilmediği ve bu nedenle de "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" ilkesine uyulmadığı tespitiyle idarenin bahse konu hususlara uygun davranması önerilmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

27. 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup yetkili ve görevli mahkemelerde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle; **BAŞVURUNUN KABULÜNE,**

Sendika üyelerinin 2023 yılında yoksun kaldığı toplu sözleşme ikramiyesi tutarının yasal faiziyle birlikte ödenmesi yönünde **MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA;**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; ilgili idare tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın **BAŞVURANA** ve **MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞINA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Mehmet AKARCA
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr
Kep Adresi: kamudenetciligikurumu@hs01.kep.tr